

Caseta i bassa de l'hort de la Sala

El Pla del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Camí de la Granja, a 50 m al sud de la Sala.
Emplaçament Plana agrícola de la Sala, a 50 metres en línia recta del mas, i a 360 de la Granja
Alçada: 216,6

Coordenades:

Latitud: 41.40906
Longitud: 1.71095
UTM Est (X): 392261
UTM Nord (Y): 4584970

Classificació

Número de fitxa 08164 - 79
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08163A01200004

Fitxes associades:

[Mas la Sala](#)

[Caseta i bassa de ca l'Orpí](#)

Autoria de la fitxa Àlex Asensio Ferrer

Data de registre de la fitxa: dj., 29/06/2017 - 02:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per un safareig, un magatzem agrícola annex i un pou d'aigua que hi ha dins seu. L'edificació és de planta lleugerament rectangular (7,7 x 6,7 metres), amb cantoneres de maons i parets d'encofrat de tàpia i fileres de maons encastats. El sostre és de canya i la coberta, de teula àrab a dues vessants, amb un ràfec d'un sol maó a tot el volt. El carener se situa en posició paral·lela a la façana principal, orientada a llevant, a una altura aproximada de 3,8 metres.

La construcció presenta cinc obertures: tres portes i dues finestres, totes diferents. Només dues estan emmarcades amb maons: la porta principal, composta de dues fulles i rematada amb un arc escarser prou ample per passar-hi un carro, i una altra només apta per a persones en el lateral oposat, oculta rere una figuera. Aquesta darrera dóna accés a una cambra d'un 5 metres quadrats ocupada en la seva pràctica totalitat pel brocal del pou amb el qual s'omplia la bassa. Al costat dret, en posició avançada, hi ha una pica annexa per abocar-hi la galleda, tot i que avui dia és troba desproveït de qualsevol maquinària. Segons el masover, aquesta captació té més de 20 metres de profunditat i pels vots del 1950 va ser ampliada amb una mina d'absorció de 9 metres de longitud per millorar-ne el rendiment.

Antigament, l'aigua s'elevava mitjançant una s'nia de tracció animal. En el centre de l'edificació hi havia un puntal que feia de rodet, i un ruc que giravoltava. Quan aquest sistema va ser abandonat, el pou és va individualar amb la construcció d'un envà de maons en forma d'ela (L) i l'obertura de l'accés independent descrit suara.

A la façana de ponent també hi ha una portella de servei, baixa i estreta, avui paredada, i el tester de migdia conserva una finestra lleugerament desplaçada a la dreta, situada a una alçada inaccessible. A la paret nord hi ha una altra finestra a menor alçada, avui tapiada, i diverses traces que assenyalen l'existència d'un cobert annex i d'un possible abeurador o safareig per preparar el sulfat de coure i la calç amarada, avui enderrocats. De tot el conjunt, la bassa és l'element més notori. Forma un quadrat perfecte de 8,6 metres de costat, amb el típic remat de maons a sardinell seguit de peces planes amb caiguda cap a l'interior. Tot l'ampit fa 70 centímetres d'amplada. La fondària del llac és de 1,55 metres i el contorn exterior oscil·la entre els 80 centímetres i el metre, segons el nivell del terreny. Antigament era poblada de peixos de colors i havia servit per regar els horts de la casa i nodrir una font ornamental que hi havia al centre d'un jardí amb diversos caminals i parterres guarnits amb xiprers. Avui, per contra, és totalment seca.

